

gives, ville formodentlig blive akkurat lige store, enten Omegnens Beboere ere nøjsomme eller ikke. Talen om Nøjsomhed tror jeg, vi kunne slaa en Streg over, thi den kommer i det hele taget ikke Spørgsmaalet ved — vel at mærke den Nøjsomhed, som findes mellem den Befolkning, som bor rundt omkring Anstalten. Hvad Spørgsmaalet om Ejendomspriserne angaar, har jeg allerede fremdraget det. Jeg kender, som sagt, meget nøje Egnen ved Brejning og den Jord, man har tænkt paa, og jeg kan kun sige, at den langt overvejende Del af den er frugtbar og god Jord, som det lønner sig at drive. Jeg kender endogsaa de Gaarde, som man vil tage til Anstalterne, og de Personer, som drive dem, og jeg mener, at det er Jord, som egner sig ganske fortrinlig dertil. Ser man endelig hen til de klimatiske Forhold og Naturforholdene, tror jeg ogsaa, at dette Sted langt overgaar baade Viborg By og Viborg Omegn. Det er en bekendt Sag, at der der noget Sted her i Landet, hvor der er Naturskønhed, er det Vejle-Egnen, først og fremmest langs Vejle Fjord navnlig den sydlige Side. Jeg behøver kun at nævne dette, alle ville give mig Ret deri. Ogsaa i den Henseende egner dette Sted sig altsaa ganske fortrinlig til saadanne Anstalter. Der er Læ for saa at sige alle Vinde, der er en dejlig Udsigt, og Beliggenheden er absolut sund — derom er der ikke og kan ikke være Spor af Tvivl. En Ting, som jeg ogsaa vil gøre gældende, er, at det er nær ved Fjorden og saa langt ude mod Kattegat, at Vandet derfra gaar derind. Saa vidt jeg ved, ere ikke faa af de stakkels Børn, som komme paa Abnormanstalterne, skrofuløse og trænge derfor haardt til Strandbade. Hvorledes Viborg-Egnen vil kunne byde disse Børn salt-holdige Strandbade, forstaar jeg ikke. Ogsaa dette Moment tror jeg spiller en væsentlig Rolle, at Kattegats Vande gaa ind saa at sige lige til Anstalten, saa at man kan byde udmærket forfriskende Saltvandsbade.

Jeg skal slutte med, hvad jeg begyndte med at sige, at jeg egentlig ikke havde tænkt at tage Ordet og allermindst at komme ind paa Spørgsmaalet om Anstaltens Beliggenhed. Efter den Anledning, som er givet dertil, har jeg imidlertid ikke fundet, at jeg kunde tie stille, da jeg netop kender det Sted saa godt, hvorom der er Tale. Jeg anbefaler altsaa, at man bliver ved det Sted, paa hvilket Anstaltens Forstander, som det fremgaar af Anmærkningerne, har peget. Jeg anbefaler i øvrigt,

at vi fremme denne Sag saa hurtigt som muligt, idet jeg slutter mig til den Anskuelse, at Anstalterne virkelig trænge til en Udvidelse, og at det vil være heldigt at flytte Anstalterne fra Kjøbenhavn ud i Landet.

Henriksen: Jeg kan fuldt ud slutte mig til den varme anbefaling, som Anlæggelsen af en saadan Anstalt for aandssvage har faaet baade af den højtærede Minister og af Medlemmer her i Salen, men naar vi komme til Spørgsmaalet om, hvor Anstalten skal ligge, hører Enigheden op ogsaa for mit Vedkommende. Jeg havde ikke tænkt at ville tage Ordet i denne Anledning, dersom der ikke fra anden Side var blevet paavist et Sted, hvor en saadan Anstalt skulde lægges; men da Tanken om at faa den ned til Kolding ogsaa har været fremme, vil jeg med et Par Ord omtale Stedet dernede. Man har dernede en let Adgang til at faa 150—200 Tønder Land af Danmarks bedste Jord til en i Forhold til Jordens Beskaffenhed meget billig Pris. Til dette Areal grænser en stor og smuk Bøgeskov paa 25 Tønder Land, der for ganske nylig af Skovtaksatorer er takseret til at have en Træbestand af c. 1500 Kr. pr. Tønde Land. Det er et jævnt Terrain, Jordarealet ligger paa, medens Skoven ligger paa en Skraaning nedad mod Kolding Fjord. Ad Vandvejen er der kun 10—15 Minutters Sejlads med Dampbaad ind til Kolding, og ad Landevejen kan Vejen tilbagelægges i 20—25 Minutter, efter som man nu vil sætte Gang paa Køretøjet. Skulde der ikke være Jord nok der, kan man købe en Gaard, der ligger endnu nærmere ved Kolding, hvor der er ca. 100 Tønder Land, og hvortil der er udmærket gode Bygninger. Der skal naturligvis bygges dernede, naar man køber det store Areal, men der skal vel bygges lige saa meget et andet Sted, enten det nu bliver ved Brejning eller ved Viborg, som der skal dernede ved Kolding, da man jo ikke kan gøre Regning paa, at de Bygninger, der staa paa disse Ejendomme, ville være noget synderlig værd for en saadan Anstalt. Men skal der bygges dernede ved Kolding, vil man der bygge meget billigere, mindst $\frac{1}{2}$ Snes Procent billigere, end de andre Steder. Jorden dernede ved Kolding er fast Ler, de andre Steder er den Sand, ved Brejning ligger den paa en Bakkeskraaning — det kan godt være, at det er paa flad Mark oppe ved Viborg. Transporten fra Kolding og ud til Straarup vil være meget billigere, end den vil være fra Fredericia eller Vejle til Brejning. Først skulle alle Sten og alt Tømmer føres derud med